

Concert 'l'Esprit de Paris'

Petra Veenswijk - orgel

Programma

Alexandre P. F. Boëly (1785-1858)

Fantaisie et fugue en si bémol majeur - op. 18

Louis J. Lefébure-Wély (1817- 1869)

Elevation ou communion en si bémol majeur

Boléro de Concert - op. 166

Camille Saint-Saëns (1835-1921)

Prélude et Fugue en si majeur - op. 99 nr. 2

Eugène Gigout (1844-1925)

Uit 12 Pièces pour Orgue:

- a. Intermezzo
- b. Andantino
- c. Scherzo
- d. Cantilène

Uit 10 Pièces pour Orgue:

Toccata in B

Petra Veenswijk speelt op het
Maarschalkerweerd-orgel in
Delft Symfonie nr. 3 van Widor.

Toelichting

Centraal in dit concert staan composities van vermaarde telgen van de Franse romantische orgeltraditie uit de 19e eeuw die allen werkzaam waren in Parijs.

Alexandre Boëly was werkzaam als organist van de Saint Germain l'Auxerrois in de eerste helft van de negentiende eeuw. Zijn composities kenmerken zich door een voor die tijd atypische klassieke strengheid van vorm en opleving van de contrapuntische stijl, waarbij J.S. Bach vooral zijn inspiratiebron was. Boëly kan met deze stijl met recht de tegenpool genoemd worden van de populaire compositiestijl van de componist Lefébure-Wély.

Louis J. Lefébure-Wély was organist van de Saint-Roch, La Madeleine, waar Camille Saint Saëns zijn opvolger werd, en van de Saint-Sulpice. Hij stond in nauw contact met de beroemde orgelbouwer Cavaillé-Coll, waarvan hij in deze kerken zijn 'grootse' instrumenten bespeelde. Lefébure-Wély was een zeer kundig improvisator en de meest populaire organist van zijn tijd. Hij liet zich sterk inspireren door de Opéra-Comique. De Elevation is een liturgisch werkje en de Boléro de Concert werd eigenlijk gecomponeerd voor het Franse drukwindharmonium, maar klinkt uitstekend op orgel.

Camille Saint-Saëns componeerde een klein oeuvre voor orgel. In 1857 werd hij benoemd als organist van La Madeleine. Zijn spel werd destijds erg gewaardeerd en vriend Franz Liszt noemde hem de beste organist van zijn tijd. De pianistiek van Liszt zou een grote invloed hebben op Saint-Saëns componeren. Via Liszt raakte hij ook vertrouwd met de idealen van de Duitse Romantiek, zo werd hij de 'Franse Liszt' genoemd. De drie preludes en fuga's, opus 99, werden in 1894 uitgegeven.

Eugene Gigout's 100-jarige sterfdag wordt in 2025 herdacht, vandaar dat het tweede deel van het concertprogramma geheel aan zijn composities is gewijd. Van zijn leermeester Saint-Saëns erfde Gigout een gelijkaardige liefde voor de orgeltraditie, voor de heldere harmonische vorm en voor het contrapunt. Na zijn studie was Gigout enige tijd assistent van Saint-Saëns aan La Madeleine. In 1863 werd hij benoemd als organist-titularis van de St. Augustin, alwaar hij 62 jaar werkzaam was. Hij was vooral bekend als geniaal improvisator en als pedagoog; zo stichtte hij zijn eigen orgelschool. Zijn minder bekende 12 Pièces werden in 1913 uitgegeven en zijn 10 Pièces in 1923. Hoewel hij zeer veel componeerde voor gebruik in de r.k.- liturgie zijn deze composities vrijwel allemaal vrije karakterstukken.

PETRA VEENSWIJK

Petra Veenswijk studeerde orgel en klavecimbel aan het Rotterdams conservatorium.

Zij behaalde het diploma 'uitvoerend musicus orgel' in 1989 bij André Verwoerd en Bernard Winsemius, en het diploma 'docerend musicus klavecimbel' in 1990 bij David Collyer. In 1985 won zij het Nationaal Orgelconcours te Leiden in de categorie 'muziek van de twintigste eeuw'. In 1990 behaalde zij de derde prijs en de publieksprijs op het Internationaal Rijnstreek Orgelconcours te Nijmegen. Met een beurs van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap volgde zij na haar diplomering een jaar lang interpretatielessen bij Daniël Roth te Parijs. Petra vervolgde haar studie in Parijs aan het 'Conservatoire National de Région' te Parijs bij Marie-Louise Jaquet Langlais en Jean Langlais. Deze studie bekroonde zij met de 'Prix d'Excellence' (1991). Zij behoort tot de laatste leerlingen van Jean Langlais. In de jaren 1989-1991 volgde zij diverse interpretatiecursussen aan de Schola Cantorum.

Als concertorganist geeft zij jaarlijks een groot aantal concerten in binnen- en buitenland. Haar repertoire omvat het gehele orgeloeuvre van oude tot en met de hedendaagse orgelliteratuur, met een

speciale voorkeur voor het Frans symfonisch repertoire. Petra is een regelmatig gevraagd jurylid van orgelconcoursen. Zij geeft lezingen en workshops vooral over Frans romantische orgelmuziek en de muziek van Jean Langlais. Regelmatig verzorgde zij orgelbespelingen voor de radio. In 2021 werd door NPO-4-radio een podcast met haar opgenomen voor de rubriek 'Alle registers open' en in 2022 was zij te horen in het programma 'de Pijplijn'. Haar spel werd vele malen vastgelegd op CD met het accent op het Frans symfonisch orgelrepertoire.

Sinds 1987 is zij als organist verbonden aan de Maria van Jessekerk te Delft en vanaf 1994 combineert zij de functie van organist/dirigent. Ook is zij verantwoordelijk voor de internationale orgelserie op het historische **Maarschalkerveerd-orgel** (1893) van de Maria van Jessekerk. In 1996 werd zij onderscheiden met de zilveren medaille van de Société Academique 'Arts-Sciences Lettres' te Parijs. In april 2018 werd aan haar de onderscheiding 'Ridder in de Orde van Oranje-Nassau' uitgereikt.

Zie ook www.veenswijkorgel.nl

ZONDAG
9/3/2025

Petra Veenswijk vertelt: Ik heb voor het instrument orgel gekozen omdat ik rond mijn 14e jaar enorm door de klank en de mogelijkheden van het pijporgel geraakt werd. We hadden thuis een elektronisch orgeltje en na de toen befaamde A.M.V.-lessen, die ik vanaf mijn zesde jaar volgde aan de muziekschool 'Rijnakkoord' in Leiderdorp, startte ik op 9-jarige leeftijd met orgellessen bij Adriaan Blankenstein.

Mijn voorliefde voor het Frans symfonisch repertoire is ontstaan en gegroeid door het bespelen van het prachtige **Maarschalkerveerd-orgel** in Delft. Ik heb ook hoofdvak klavecimbel gestudeerd dus aanvankelijk lag de voorliefde voor deze muziek niet zo voor de hand. Het instrument is ook de reden voor mijn vervolgstudie in Parijs geweest

bij Daniel Roth en Jean Langlais.

Ik speel graag Franck, Widor en Duruflé, maar eigenlijk alle symfonische orgelmuziek en ook eigentijdse muziek. Ik luister graag naar barokmuziek, maar Chopin en Liszt vind ik ook geweldig.

Een concert voelt geslaagd als het publiek positief reageert: daar doe je het tenslotte voor! Ik voel vooraf meestal niet veel spanning, wel veel zin om te gaan spelen. Ik weet dat goede concentratie heel belangrijk is.

Als ik zelf een cultureel uitje maak, ga ik graag naar een museum, vaak met mijn dochter. Schilderkunst uit de Gouden Eeuw heeft mijn voorkeur.

Petra in Parijs voor het monument van César Franck.